

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobkyně: **Centrální výběrová řízení a.s.**, sídlem Lannova 2061/8, Praha 1, zastoupená Mgr. Bc. Lucií Salákovou, advokátkou, sídlem Běžecká 2407/2, Praha 6, proti žalované: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, sídlem Štěpánská 564/15, Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 12. 2019, č. j. ČOI 154201/19/O100/1000/19/Ber/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2021, č. j. 11 A 189/2019 - 44, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobkyně **se nepřiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 12. 2019, č. j. ČOI 154201/19/O100/1000/19/Ber/Št. Tímto rozhodnutím žalovaná změnila prvostupňové rozhodnutí Inspektorátu pro Středočeský kraj a hl. město Prahu ze dne 20. 6. 2019, č. j. ČOI 78840/19/1000, tak, že pokutu uloženou v úhrnné výši 1 000 000 Kč snížila na částku 900 000 Kč. Tato pokuta byla žalobkyni uložena za přestupky dle § 24 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele.

[2] Stěžovatelka s kasační stížností spojila návrh na přiznání odkladného účinku. Uvedla, že pokuta citelně zasahuje do její ekonomické a majetkové sféry. Nepřiznání odkladného účinku také povede k tomu, že žalovaná bude v souladu s napadeným rozsudkem rozhodovat ve vztahu ke stěžovateli i v ostatních věcech, což v současné době již aktivně činí (např. oznámením o zahájení řízení ze dne 17. 2. 2021, č. j. ČOI 24825/21/1000). Stěžovatelka se rovněž domnívala, že odkladný účinek je potřeba přiznat s ohledem na nejednoznačnost otázky týkající se písemného odstoupení od smlouvy

spotřebitelem a rovněž s ohledem na procesní vady řízení, v němž nebyl proveden navrhovaný důkaz, který dle stěžovatelky dokládá, že ji nelze za přestupky činit odpovědnou.

[3] Na základě výzvy soudu k doložení aktuálních majetkových poměrů stěžovatelka doplnila účetní sestavy za rok 2020 a za první čtvrtletí roku 2021. Zopakovala, že nepřiznáním odkladného účinku se dostává do situace, kdy žalovaná zahajuje další řízení (pro stejnou skutkovou podstatu), a stěžovatelka tak bude opakovaně trestána za textaci obchodních podmínek, které pro ni zpracoval externí odborník a právník na spotřebitelské právo. Poukázala na skutečnost, že s ohledem na pandemickou situaci, která významně zasáhla do její ekonomické sféry, aktuálně nevykonává činnost v oblasti zprostředkování obchodu, a tedy nelze mít za to, že by nadále působila škody ve vztahu ke spotřebitelům. V této souvislosti také upozornila, že provedla srovnání a zabývala se textací obchodních podmínek ostatních e-shopů a jiných subjektů poskytujících služby (nebo prodávajících zboží) distančním způsobem nebo mimo provozovnu, přičemž dospěla k závěru, že 98 % obchodních podmínek je v rozporu s názorem žalované, dle kterého v obchodních podmínkách nelze uvádět možnost písemného odeslání odstoupení od smlouvy. Stěžovatelka se proto domnívala, že ji nelze trestat za něco, co z pohledu žalované porušuje většina obchodníků. Naopak by uvítala, pokud by žalovaná vydala výkladové stanovisko, případně vyvolala změnu právní úpravy, která by vedla k nápravě samotného textu zákona, a nepostihovala skutečnost, která je i mezi spotřebiteli nesporná (neboť spotřebitelé vnímají povinnost odeslat písemné odstoupení od smlouvy, nikoli je pouze zatelefonovat).

[4] Žalovaná v podaném vyjádření navrhla, aby kasační stížnosti nebyl odkladný účinek přiznán. Uvedla, že nerozumí spojitosti mezi nově zahájeným správním řízením se stěžovatelkou (vedeným o jiných skutcích) a nyní posuzovaným případem. V této souvislosti poukázala na skutečnost, že i kdyby kasační stížnosti byl odkladný účinek přiznán, na osud nově zahájeného řízení v jiné věci by tato skutečnost neměla vliv. V doplnění vyjádření žalovaná upozornila, že stěžovatelka z celkové výše uložené pokuty již 500 000 Kč zaplatila, zbývá tedy doplatit 400 000 Kč. Z dokumentů doložených stěžovatelkou vyplývá, že i v roce 2020 se její obrat pohyboval v řádu milionů Kč, a pokud stěžovatelka zmiňuje celkové závazky ve výši téměř 60 milionů Kč, uložená pokuta (nadto z více než poloviny uhrazená) nepředstavuje dle žalované natolik významnou okolnost pro přiznání odkladného účinku, ani z hlediska insolvenčního řízení, které bylo zahájeno v listopadu 2020. Žalovaná připomněla, že v případě zamítnutí kasační stížnosti bude obtížné jakoukoli částku zůstatku uložené pokuty v budoucnu vymáhat, neboť takovou pohledávku nelze do insolvenčního řízení přihlásit. S ohledem na běžící insolvenční řízení nelze pokutu aktivně vymáhat ani v současné době, a tudíž stěžovatelce bezprostřední újma nehrozí. Dle žalované nemá na přiznání odkladného účinku vliv ani to, zda jsou či budou se stěžovatelkou vedena další správní řízení v jiných věcech. Při rozhodování o odkladném účinku není prostor ani pro řešení námitek vztahujících se k věci samé.

[5] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení podaného návrhu a dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v daném případě naplněny.

pokračování

[6] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.*

[7] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[8] Z citovaných ustanovení zákona vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] K podmínce existence újmy stěžovatele je třeba uvést, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zrušeno. Odkladný účinek má proto charakter výjimky z pravidla, že žaloba či kasační stížnost odkladný účinek nemají, a měl by být proto přiznáván pouze v případech, které takový postup svou specifickou povahou odůvodňují. Je-li přiznání odkladného účinku výjimkou, znamená to (mimo jiné), že újma, která hrozí žadateli o jeho přiznání, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, taková, která opravňuje, aby v jeho konkrétním případě pravidlo, že žaloba, resp. kasační stížnost, odkladný účinek nemá mít, nebylo výjimečně uplatněno (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, č. 4039/2020 Sb. NSS, bod [65], a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod [25]).

[10] Nejvyšší správní soud se tedy zabýval především tím, zda stěžovatelka tvrdila a doložila existenci hrozící újmy takové intenzity, která by vedla k prolomení právních účinků pravomocného rozsudku krajského (městského) soudu, na které se hledí jako na zákonné a věcně správné. V souzeném případě však Nejvyšší správní soud natolik zásadní dopad napadeného rozsudku městského soudu do stěžovatelčiných majetkových poměrů nedovodil.

[11] Stěžovatelka na základě výzvy směřující ke zjištění jejích aktuálních majetkových poměrů doložila soudu kromě jiného obraty (Má Dáti/Dal) na jednotlivých účtech účtové osnovy několika vybraných tříd (konkrétně pouze účtové třídy 2, 3, 9), nazvané jako rozvaha za období 1. 1. 2020 až 31. 12. 2020 a za období od 1. 1. 2021 do 11. 3. 2021; a dále obraty na nákladových účtech (účtová třída 5) a výnosových účtech (účtová třída 6), nazvané jako výsledovka za období od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 a za období od 1. 1. 2021 do 11. 3. 2021. Ve skutečnosti se však v případě počítačově zpracovaných listin, které

stěžovatelka předložila, nejedná o rozvahu a výkaz zisku a ztráty, ale o tzv. obratovou převahu, používanou k formální kontrole správnosti podvojného účetnictví a kontrole zachování principu podvojnosti, dle kterého součet obrátů na jednotlivých účtech na straně „Má Dáti“ musí být roven součtu obrátů na účtech na straně „Dal“. Soudu tedy nebyly předloženy jím požadované výkazy mezitímní účetní závěrky (rozvaha a výkaz zisku a ztráty) v podobě a členění, které předepisuje a upravuje vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, kterou jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, z nichž by mohl ověřit hodnotu veškerých aktiv a pasiv stěžovatelky (včetně hospodářského výsledku za aktuální i předchozí zdaňovací období). Stěžovatelka dále uvedla, že její závazky po splatnosti činí téměř 60 mil. Kč, což doložila tabulkovou sestavou s uvedením věřitelů a konkrétních dlužných částek. Jako majetek označila kancelářské vybavení v hodnotě 230 000 Kč, recepční pult v zůstatkové hodnotě cca 25 000 Kč a licenci k účetnímu programu v zůstatkové hodnotě 55 000 Kč. Z pořízeného snímku stránky internetového bankovníctví plyne, že účetní zůstatek na třech bankovních účtech je sice kladný, disponibilní zůstatek je však záporný (celkem téměř -8 mil. Kč). Ve spisu městského soudu jsou dále založeny výkazy účetní závěrky za rok 2018 a první pololetí roku 2019, z nichž je patrné, že již v roce 2018 byl výsledek hospodaření stěžovatelky záporný a daňová ztráta činila téměř 26 mil. Kč. Přestože se tedy obraty stěžovatelky pohybují řádově v desítkách milionů Kč, stěžovatelka minimálně od roku 2018 podniká s vysokou ztrátou, přičemž za aktuální období nelze s ohledem na nepředložení relevantních výkazů účetní závěrky výsledek hospodaření zjistit. Z insolvenčního rejstříku dále soud ověřil, že v listopadu 2020 bylo na základě vyhlášky Městského soudu v Praze ze dne 24. 11. 2020, č. j. MSPH 89 INS 24361/2020-A-3, zahájeno insolvenční řízení.

[12] Vzhledem k celkovým ročním obrátům vykazovaným v účetnictví stěžovatelky a zejména s přihlédnutím k tvrzenému disponibilnímu majetku a celkovým závazkům vůči věřitelům v souhrnné výši cca 60 mil. Kč nelze dospět k závěru, že by žalovanou uložená pokuta (nyní nadto v zůstatkové výši 400 000 Kč) měla na hospodaření stěžovatelky natolik zásadní a likvidační účinky, že by její zaplacení vedlo k ukončení podnikatelské činnosti. Z hlediska právní konstrukce odkladného účinku tak v daném případě uložená pokuta nepředstavuje natolik závažnou a intenzivní újmu (svědčící o natolik výrazné disproporcionalitě újmy na straně stěžovatelky), aby odůvodňovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti coby mimořádného opravného prostředku. Ani případné přiznání odkladného účinku by totiž nemohlo zásadně změnit již tak nedobrou ekonomickou situaci stěžovatelky, která je (i při odhlédnutí od zůstatkové výše uložené pokuty) výrazně zadlužena a vykazuje záporné ekonomické výsledky. Stěžovatelkou tvrzená újma (v podobě zásadního zhoršení finanční situace) tak v posuzovaném případě není v přímé příčinné souvislosti s nepřiznáním odkladného účinku její kasační stížnosti. Významná je rovněž skutečnost, na kterou upozornila žalovaná v podaném vyjádření, že s ohledem na zahájené insolvenční řízení není možné zbývající část pokuty vymáhat, a tudíž stěžovatelce bezprostřední újma aktuálně nehrozí. Ustanovení § 109 odst. 1 písm. c) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), totiž se zahájením insolvenčního řízení spojuje následující účinky: *výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze sice zahájit, nelze je však provést.*

pokračování

[13] V posuzované věci tak Nejvyšší správní soud nemá za splněnou podmínku pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spočívající v existenci nepoměrně větší újmy na straně stěžovatelky oproti jiným osobám. Okolnosti, které by svědčily o tom, že situace stěžovatelky patří právě mezi ty případy, pro které je institut odkladného účinku kasační stížnosti vyhrazen, Nejvyšší správní soud neshledal. Z tohoto důvodu se již nezabýval naplněním další podmínky stanovené zákonem a týkající se rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[14] Z pohledu rozhodování o odkladném účinku nejsou dle Nejvyššího správního soudu relevantní ani stěžovatelčiny argumenty, že nepřiznání odkladného účinku povede k tomu, že žalovaná bude v souladu s napadeným rozsudkem městského soudu ve vztahu k ní postupovat a rozhodovat také v dalších věcech. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že rozhodování žalované o přestupcích v jiných správních řízeních není přímo vázáno na souzený případ. Ani případné přiznání odkladného účinku v této věci by nemělo žádný vliv na to, zda se stěžovatelkou budou v budoucnu vedena další správní řízení v jiných věcech a jak bude žalovaná do konečného rozhodnutí soudu vykládat aplikovanou právní úpravu.

[15] Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat stěžovatelkou vznesenými námitkami vztahujícími se k vadám předchozího řízení a případnému naplnění liberačních důvodů (s poukazem na praxi jiných subjektů na trhu), neboť by tím nepřipustně předjímal rozhodnutí ve věci samé.

[16] Nejvyšší správní soud tak stěžovatelčině návrhu nevyhověl a kasační stížnosti odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. nepřiznal.

[17] Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že z rozhodnutí o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu